

İhracat ve üretim cephesinde alarm!

Savaş hasarı

Savaşla birlikte Körfez bölgesine deniz ve hava kargo yoluyla ulaşım kesintiye uğradı

Bölgeye yönelik ihracattaki düşüş yüzde 50'ye yaklaştı

Ortadoğu'daki savaşın ekonomiye olumsuz etkileri giderek belirginleşiyor. Körfez bölgesine ihracattaki düşüşün 23 Mart itibarıyla yüzde 48'i aştığı belirtiliyor. TİM Başkanı Mustafa Gültepe, savaş koşullarında sektörlerin güçlü kalmasının önemine işaret ederek, "sanayicinin üzerindeki enflasyon yükünün kaldırılması gerektiğini" söyledi. "Savaşın ekonomik tahribatı ciddi anlamda hayatımıza girdi" diyen İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, sanayici ve ihracatçının enflasyonla müca-

deleye destek verecek gücü kalmadığını dile getirdi. Bahçıvan, "Rekabetten, maliyetten yatırımdan taviz verdik ama artık bu mücadelede bizden beklenecek ne kan ne de can var" dedi. ASO Seyit Ardıç ise "Savaşın sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştüğü" uyarısında bulundu. Lojistik sektörü temsilcileri de, ihracat yükünün alternatif rotalara yöneldiğini ancak artan navlun ve operasyon maliyetlerinin sevkiyatları yavaşlattığını bildiriyor. /02-11

İhracat ve üretim cephesinde savaş alarmı!

Ortadoğu'daki savaşın ekonomiye olumsuz etkileri giderek belirginleşiyor. İhracattaki düşüşün 23 Mart itibarıyla yüzde 48'i aştığı belirtiliyor. TİM Başkanı Mustafa Gültepe, savaş koşullarında sektörlerin güçlü kalmasını önemine işaret ederek, "sanayicinin üzerindeki enflasyon yükünün kaldırılması gerektiğini" söyledi.

"Savaşın ekonomik tahribatı ciddi anlamda hayatımıza girdi" diyen İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, sanayici ve ihracatçının enflasyonla mücadelede destek verecek gücü kalmadığını dile getirdi. **ASO Seyit Ardıç** ise "Savaşın sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştüğü" uyarısında bulundu.

Ardıç: Savaş sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştü

ASO Mart ayı Meclis toplantısında konuşan Başkan **Seyit Ardıç**, yılın ilk çeyreğini geride bırakırken küresel risk algısının daha da derinleştiğine dikkat çekerek, ABD ve İsrail'in İran'a saldırılarıyla başlayan Körfez ülkelerinde de yayılan sürecin, sadece bölgesel güvenliği değil, enerji arz güvenliğini, ticaret yollarını ve küresel ekonomik dengeleri de sarstığını söyledi. Enerji fiyatlarında yaşanan hızlı yükselişin küresel enflasyon baskısını yeniden arttıracak bir gelişme olduğunu kaydeden Ardıç, "Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştü" dedi.

Türkiye özelinde bu gelişmelerin risk ve stratejik zorunluluk olmak üzere iki yönlü okunması gerektiğini kaydeden Ardıç, "Birincisi, risk boyutudur. Enerji ithalatçısı bir ülke olarak petrol ve doğalgaz fiyatlarındaki her yükseliş; cari denge, enflasyon ve üretim maliyetlerimiz üzerinde baskı oluşturmaktadır. Biz sanayiciler için enerji faturası yalnızca bir maliyet kalemi değil, rekabet gücümüzü doğrudan etkileyen stratejik bir değişkendir. Özellikle ihracat pazarlarında talebin yavaşladığı, finansmana erişimin zorlaştığı bir dönemde enerji kaynakları yeni şoklar, üretim planlamasını daha da zorlaştırmaktadır" dedi. İkinci yönün ise stratejik zorunluluk olduğunu kaydeden Ardıç, "Son dönemde yaşanan gelişmeler bize çok açık bir gerçeği yeniden göstermektedir: Güçlü savunma yaniden zorunluluktur. Savunma sanayii ekonomik ve teknolojik bağımsızlığımızın da en güçlü taşıyıcısıdır. Savunma sanayii elde edilen her kabiliyet, diğer sektörlerin teknoloji seviyesini de yukarı taşır. Savunma teknolojisinde bağımsız olmanın geleceğiz olmaz. Bu nedenle savunma sanayiiinde yakaladığımız ivmeyi daha geniş bir sanayi dönüşümüne yaymalı, kritik teknolojilerde derinleşmeli, yerli üretim kabiliyetini arttırmalı ve sanayimizi küresel şoklara karşı daha dayanıklı hale getirmeliyiz. Çünkü artık güçlü ülke olmanın yolu, sadece sınır korumaktan değil, üretim omurgasını da çelikleştirilmekten geçiyor" diye konuştu.

"Arz kapasitesi güçlendirilmeli"

Arz kapasitesini yeterince güçlendirilemediği bir ekonomide, makroekonomik dengenin kalıcı biçimde sağlanmasında, enflasyonla etkili ve gerçekçi bir müdahalenin yürütülmesinin mümkün olmadığını kaydeden Ardıç, şöyle devam etti, "Tarım zayıflıyor, sanayi istenen ölçüde büyümüyor ve üretim kapasitesi yeterince genişlemiyorsa, yalnızca talebi baskılayarak kalıcı fiyat istikrarı sağlanamaz. Çünkü mesele yalnızca para politikası meselesi değildir. Mesele üretimdir, verimlilikler, tarımda ve sanayide arz kapasitesini yeniden güçlendirmektir. Arz yönünü güçlendirmeden ne kaliteli büyümeye, ne de kalıcı refah artışından söz edemeyiz. Gerçekçi ve sürdürülebilir bir enflasyonla mücadelenin yolu; üretimi, sanayiyi, tarımı ve verimliliği merkeze alan bir büyüme anlayışından geçmektedir."

İmalat sanayi üretim gücünü kaybediyor

Sanayi üretim endeksinin Ocak ayında hem aylık hem yıllık bazda gerilediğine dikkat çeken Ardıç, imalat sanayinde; ara mal, sermaye malı, tekstil, giyim, deri, kimya, ana metal ve mobilya gibi birçok temel sektörde üretim gücünün kaybedildiğini vurguladı. Kur baskısıyla enflasyonu düşürmeye dayalı yaklaşımın, enflasyonu istenilen seviyeye düşürmediği gibi sanayicinin rekabet gücünü önemli ölçüde zayıflattığını söyleyen Ardıç, "Verimliliği artıran yapısal reformlar ve sürdürülebilir ekonomi politikaları olmadan kalıcı toparlanma mümkün değildir. Üretimi ve yatırımı yeniden ayağa kaldıracak bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Çünkü Türkiye'nin sürdürülebilir büyümesi; tüketimden değil, üretimden geçmektedir" dedi.

"Yüksek gıda enflasyonu sadece doner kuraklıkla açıklanamaz"

Şubat ayı verilerinin, enflasyonla mücadelede risklerin arttığını gösterdiğini kaydeden Ardıç, "Yüksek gıda enflasyonu yalnızca geçici don olayları ya da kuraklıkla açıklanamaz. Asıl sorun daha derindedir. Tarım sektörümüz uzun süredir yüksek girdi maliyetleri, düşük verimlilik, plansız üretim, sulama altyapısındaki yetersizlikler, küçük ölçekli işletme yapısı ve tedarik zincirindeki aksaklıklar gibi yapısal sorunlarla karşı karşıyadır. Körfez'deki savaşla birlikte özellikle gübre ve diğer tarımsal ara girdilerin tedariki zorlaşırken maliyetler daha da artacaktır. 2025'te tahmini üretim hacmimiz bir önceki yıla göre yüzde 10,6 daralmış, üretim düzeyi 2018'den bu yana en düşük seviyesine gerilemiştir. Bu durum, gıda enflasyonu ve fiyat istikrarı açısından da önemli bir risk alanı oluşturmaktadır" değerlendirmesi yaptı. Tarım politikalarının bütüncül bir anlayışla ele alınması gerektiğini kaydeden Ardıç, hem üreticiyi hem sanayiciyi hem de tüketiciyi koruyan ve kazandıran "sözleşmeli tarım modelinin" yaygınlaştırılması gerektiğini söyledi.

ANKARA/EKONOMİ

Bahçıvan: Sanayicide mücadele verecek ne kan ne de can kaldı

YENER KARADENİZ/STANBUL

AYMOD Fuarı'nda konuşan İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, sanayicinin enflasyonla mücadelede artık sınırına geldiğini vurgulayarak "Bu mücadelede bizden beklenecek ne kan ne de can kaldı" dedi. TİM Başkanı Mustafa Gültepe ise artan savaş ortamında ihracatın sürdürülebilirliği için ekonomi politikalarının güncellenmesi ve sanayiyeye daha güçlü destek verilmesi gerektiğini ifade etti. Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği (TASD) tarafından 74'üncüsü düzenlenen AYMÖD Ayakkabı Moda Fuarı başladı. Toplam 3 salonda 26 bin metrekarelik alanda 25'i yabancı olmak üzere 200'ün üzerinde katılımcının yer aldığı fuarın açılışı Ticaret Bakanı Yardımcısı Mahmut Güracan, İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, TİM Başkanı Mustafa Gültepe ve TASD Başkanı Berke İçten tarafından gerçekleştirildi.

Alanında Avrupa'nın en büyüğü olan AYMÖD'ü 5 bin yabancı, yaklaşık 20 bin profesyonelin ziyaret etmesi bekleniyor. TASD önceleri yıllarda olduğu gibi bu yıl da Ticaret Bakanlığının desteğiyle VIP alım heyeti programı düzenledi. Heyet kapsamında İstanbul'a gelen yaklaşık 600 nitelikli alıcının seyahat ve konaklama giderleri TASD tarafından karşılandı. AYMÖD, 28 Mart Cumartesi akşamına kadar açık kalacak.

"Sanayici ve ihracatçı üzerinden savaş verme gücümüz kalmadı"

AYMOD fuarının açılışında konuşan İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçıvan, burada yapıldığı konuşmada 37 yıldır istikrarlı bir şekilde devam eden fuarın bu noktalara gelmesinin önemli bir başarı olduğunu dikkat çekti. Bahçıvan, "Bu işler sevgi ve aşk olmadan yapılacak işler değil. Hesapta olmayan öngörülemeyen olaylar ile karşılaşıyoruz. Savaşlarda dünyamız kapandığı dönemde sürdürmek zorunda olduğumuz işlerinizi. Bu işler bu nedenle çok kolay olmuyor" dedi. Kuzeyde devam eden Rusya ve Ukrayna savaşına bu kez de Güneyde yeni bir savaşın daha eklendiğine dikkat çeken Bahçıvan, şöyle devam etti, "İran üzerinden başlayan mücadele, sadece siyasi ve askeri savaş değil ekonomik bir

savaş dönüştü. Bu savaş en kısa zamanda sona erecek ama savaşın oluşturduğu ekonomik tahribat ciddi anlamda hayatımıza girdi. İstemek de bu durum Türkiye ekonomisine derinden etkileme noktasında ilk işaretleri vermeye başladı. OVP'nin temel amacı enflasyonu çözmek ve finansal istikrarı sağlamaktır. Enflasyonu çözmek konusunda da en büyük fedakarlığı sanayici üstleniyor. Bizden kaynaklanmayan problemi çözümü konusunda yoğun bir sabık mücadele ve dayanma gücü gösterdik ama bu içine girdiğimiz durum bizim program ile ilgili değerlendirme ve tespitleri gözden geçirme mecburiyetini veriyor. Sanayici ve ihracatçı üzerinden bu savaş verme konusunda gücümüz kalmadı. Herkesin bunu anlaması lazım. Türk sanayici ve ihracatçısı 3 yıldır bu mücadeleyi fazlasıyla verdi. Rekabetten, maliyetten yatırımdan taviz verdik ama artık bu mücadelede bizden beklenecek ne kan ne de can var" diye konuştu.

"Sanayi daha fazla ön plana konulmalı"

Türkiye ihracatçıları Meclisi Başkanı Mustafa Gültepe de orta vadede Türkiye'yi ilk 10 ihracatçı ülke arasına koymak için çalışmalarını belirtti. Bu kapsamda 2025 yılında ihracatta artış yaşadığını ama ihracatı artıran sektör sayısının ise 3 sektör ile sınırlı kaldığını belirten Gültepe, "Dünyanın değiştiği savaşların arttığı ortamda ihracatın artması önemli. İhracattaki artış 3 sektörden kaynaklandı. Biz istiyoruz ki bu artışlar 26 sektörde ve hizmet ihracatında da gerçekleşsin. Tüm sektörlere yayılmasını ki her yıl ihracatta en az yüzde 10 büyüyebilelim" dedi.

3-4 yıldır Kuzey'de bir savaş olduğumu, Filistin'de ise bir katliam yaşandığını dile getiren Gültepe, "Şimdi İran savaşına var gücümüzde. Dolayısıyla biz bulunduğumuz coğrafyada güçlü olmak zorundayız. Sektörlerimizin de güçlü olması lazım. Emek yoğun sektörlerimize ise çok daha güçlü olmalıyız. Bu kapsamda verilen destekler önemli. Ama daha fazla desteğe ihtiyaç var. Çünkü rekabetçilikte büyük sorun var. Cari fazla veren bir sektör cari açık verir duruma geldi" dedi. Sanayicinin üzerindeki enflasyon yükünün artık yavaş yavaş kaldırılması gerektiğini belirten Gültepe, şöyle

devam etti: "İran savaşından önceki uygulanan ekonomi politikaları ile savaş sonrası politikaların artık değişmesi gerektiğini ve desteklerin de daha fazla artması gerektiğini düşünüyoruz. Sanayi daha fazla ön plana konulmalı. Tüm bu mücadelede biz. Sanayinin ayağa kalması için istişare ile var gücümüz ile çalışıyoruz. Savaş olmasına rağmen fuarların, ticari heyetlerin olması büyük önem taşıyor. Umarız ki pandemide yaşadığımız artış yine aynı şekilde bu tarafa doğru yansır. Umuyoruz ki AB'ye olan ihracatımız daha fazla yukarı doğru çıkar."

"Büyüme kompozisyonunda makas değiştiği yapılımalı"

TASD Başkanı Berke İçten de rekabetçilikle ilgili sorunları nedeniyle ayakkabı sektörünün son üç yılda adet bazında yüzde 50 ihracat kaybı yaşadığını hatırlattı. Üç yıl önce yaklaşık 350 bine ulaşan istihdamın yüzde 40'ını kaybettiğini belirten İçten, şöyle devam etti: "Rekabetçilikle ilgili sorunlarımız devam ederken şimdi bir de savaş gerçeğiyle karşı karşıyayız. Savaş nedeniyle enerji ve lojistik maliyetlerinde hızlı bir artış yaşanıyor. Diğer taraftan Avrupalı ve ABD'li markalar için Türkiye 'yakından tedarik merkezi' ve güvenli üretici kimliğiyle öne çıkıyor. Pandemi dönemindekinin benzer bir şekilde Asya'daki siparişlerin bir kısmı ülkemize kayabiliyor. Savaşın bağımsız olarak küresel markalar Türkiye'deki üretimlerini arttırmak istiyor. Ancak yüksek maliyetler markaların ülkemizde üretim yapma motivasyonunu zayıflatıyor. Dolayısıyla bizim her türlü hammadde ve yan sanayii girişimimizin önündeki engellerin kaldırılması gerekiyor. Hammadde ve yan sanayii ürünlerinin ithalatında vergilerin kaldırılması halinde üretim maliyetlerimizin en az yüzde 25 ucuzlayacağını söyleyebilirim." Berke İçten, savaş nedeniyle artan petrol fiyatları ve navlun maliyetleri nedeniyle 2026 yılı için öngörülen enflasyon hedefinden uzaklaşma riskinin arttığını dikkat çekti. İçten, "Reel kur endeksinin en azından mevcut seviyesini koruyabilmesi için kurun enflasyona paralel artması büyük önem arz ediyor. Büyüme kompozisyonunda da iç talepten dış talebe doğru bir 'makas değişikliği' gerekiyor" diye konuştu.

AYMÖD Ayakkabı Moda Fuarı'nın açılışı Ticaret Bakanı Yardımcısı Mahmut Güracan, İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, TİM Başkanı Mustafa Gültepe ve TASD Başkanı Berke İçten tarafından gerçekleştirildi.

İhracat yükü, savaşla birlikte alternatif rota arayışına girdi

Ortadoğu'daki savaşın etkisiyle ihracat yükü alternatif rota arayışına girerken, artan navlun ve operasyon maliyetleri sevkiyatları yavaşlattı. Martın ilk üç haftasında ihracatta sert düşüş yaşanırken, lojistikte belirsizlik ve maliyet baskısı yeni pazar arayışını hızlandırdı. Bu dönemde alternatif çözümleri hızlı şekilde devreye alan lojistik şirketleri ise sektörde bir adım öne geçti.

SEYİR DEFTERİ

AYSEL YÜCEL
aysel.yucel@nbe.com.tr

Lojistik sektöründe kırılganlık artıyor

Sektörün genel görünümüne bakıldığında, jeopolitik risklerin lojistik üzerindeki belirleyici etkisinin arttığı görülüyor. Enerji fiyatları, sigorta primleri ve rota değişiklikleri, taşımacılık maliyetlerini doğrudan etkilerken, tedarik zincirinde kırılganlığı da artırıyor. Uzmanlara göre mevcut tablo, kısa vadeli bir dalgalanmanın ötesine geçmiş durumda. İhracat yükünün alternatif rotalara kaydığı, maliyetlerin kalıcı olarak yükseldiği ve lojistikte yeni bir denge arayışının başladığı bir döneme giriliyor.

tarifeleri, önümüzdeki dönemde maliyetlerin daha da artabileceğine işaret ediyor. Artan yakıt fiyatları nedeniyle devreye alınan acil yakıt ek ücretleri (EBS) de navlunları yukarı çeken bir diğer unsur olarak öne çıkıyor.

Hürmüz Boğazı'ndaki riskler nedeniyle gemilerin alternatif rotalara yönelmesi, transit sürelerini 10-14 gün uzattı. Ümit Burnu üzerinden yapılan seferler, hem süreyi uzattı hem de yakıt tüketimini artırdı. Sektör hesaplamalarına göre bu rota değişikliği, konteyner başına 400-600 dolar ek maliyet yaratıyor. Uzmanlar, haftalık artışların artık geçici dalgalanma değil, "yeni bir taban fiyat" oluşturduğunu belirtiyor. Denizyolunda kriz uzarsa küresel konteyner taşımacılığına 30 milyar dolar aşan ek yakıt maliyeti binebileceği öngörülüyor.

Havayolu da etkileniyor

Denizyolundaki sıkışma, havayolu taşımacılığına da yansdı. Jet yakıtı fiyatlarındaki artış ve hava sahası kısıtlamaları nedeniyle hava kargo fiyatları son bir haftada yüzde 12 yükseldi. Ortadoğu ve Güney Asya çıkışı hatlarda bu artış yüzde 22'ye ulaşırken, bazı rotalarda yüzde 70'e varan sıçramalar görüldü. Hava sahasının riskli hale gelmesi nedeniyle uçur rotalarının uzaması da maliyetleri artırıyor.

Ortadoğu'da tirmanan gerilim, Türkiye'nin ihracat ve lojistik hattında zincirleme bir kırılmaya yol açtı. Savaşın yarattığı jeopolitik riskler, enerji fiyatlarındaki sert dalgalanma ve değişen taşıma rotaları, hem maliyetleri yukarı çekti, hem de ihracat akışını yavaşlattı. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) yetkilileri, mart ayının ilk üç haftasında Körfez'e yönelik ihracatta yaklaşık yüzde 50'ye varan gerileme yaşandığını belirtirken, sahadaki lojistikçiler bu düşüşün yalnızca Ortadoğu ile sınırlı kalmadığını vurguluyor.

Ortadoğu pazarına çalışan sektörlerde sipariş iptalleri ve ertelemeler artarken, ihracatçılar yeni pazar ve alternatif rota arayışına yöneldi. Ancak artan navlun ve operasyon maliyetleri nedeniyle tüm rotalarda sevkiyatların zorlaştığı belirtiliyor.

Savaşın etkisiyle Körfez hattında taşımacılık ciddi biçimde aksadı. Hat operatörlerinin riskli bölgelere doğrudan servis vermekten kaçınması, yüklerin ara limanlarda bırakılmasına neden oluyor. Sektör kaynakları, birçok hattın yükü yalnızca Körfez'deki aktarma limanlarına kadar taşıdığını, son teslimatın ise ithalatçıya bırakıldığını ifade ediyor. Sigorta hizmetleri de maliyet artışlarından payını aldı.

Bu durum, özellikle son taşıma maliyetlerinde sert artışa yol açtı. Daha önce bir kaç bin dolar seviyesinde olan bölgesel karayolu navlunun teslimat ücretlerinin 10 bin dolar seviyelerine kadar çıktığı belirtiliyor.

Asset GLI Denizyolu ve Hava Kargo Müdürü Burak Kerimoğlu, "Eskiden Cebel Ali'ye giden bir yük için son taşıma maliyeti 1.000-2.000 dolar seviyesindeydi. Şimdi aynı yük, aktarma limanından nihai noktaya ulaştırılmak istendiğinde çok daha yüksek maliyetlerle karşılaşıyor" dedi. Artan

maliyetler, ihracatçıları ürün bazında da ayırtmaya başladı. Ticari değeri yüksek ürünlerde firmalar sevkiyatlarını sürdürmek için maliyet artışına katlanırken, düşük fiyatlı ürünlerde sipariş iptalleri dikkat çekiyor. Sektörde haftalık düzenli yüklemeye yapan bazı firmaların mart ayında sevkiyatlarını tamamen durdurduğu belirtiliyor. Özellikle Ürdün Akabe hattında haftada 8-10 konteyner yükleyen firmaların "bekle-gör" pozisyonuna geçtiği ifade ediliyor. Depolama maliyetleri de artan belirsizlikle birlikte ihracatçı üzerinde ek baskı oluşturuyor. Yükünü sevk edemeyen firmalar, mallarını iç piyasaya yönlendirmek ya da alternatif pazarlara satmak zorunda kalıyor.

Limanlardasıkışma ve ardiye yükü

Krizin ilk günlerinde limanlara giren ancak sevk edilemeyen yükler, yeni bir maliyet kalemi yarattı. Günlerce limanda bekleyen yükler için firmalara yüksek ardiye bedelleri yansıtıldı. Beyanname açılmış yüklerde süreç daha da karmaşık hale gelirken, ihracatçılar hem cezai risklerle hem de itibar kaybıyla karşı karşıya kalıyor. Beyanname açılmamış yüklerde ise firmalar yüklerini limandan çekerek alternatif planlara yönelmeye çalışıyor.

Kerimoğlu, mevcut durumda ihracatın planlanabilir olmaktan çıktığını ve belirsizliğin ana risk unsuru haline geldiğini vurguluyor.

Avrupa hattında da daralma var

Navlundaki artış ve rota uzamaları, bu pazarlara yapılan ihracatta maliyet baskısını artırıyor. ABD hattında konteyner başına 1.500-1.800 dolara varan ek maliyetler oluştuğu, bazı hatlarda bu artışın 2.000 doların üzerine çıktığı ifade ediliyor. Yakıt fiyatlarındaki yükselişin, son taşıma

maliyetlerini de yukarı çektiği belirtiliyor. Medkon CEO'su Mahmut Işık, "Avrupa tarafında henüz talep tamamen daralmamış olsa da, nisan ayı itibarıyla düşüşün daha net hissedileceğini öngörüyoruz. Bizim yıllık bazda ihracatımızda mart ayında yaklaşık yüzde 20 daralma var. Ki biz Ortadoğu hattında zaten taşıma yapmıyoruz" dedi.

Küresel ölçekte bakıldığında da navlun

piyasasında yukarı yönlü hareket dikkat çekiyor. Drewry Dünya Konteyner Endeksi'nin 40'lık konteyner başına 2.172 dolara yükselmesi, artış trendinin sürdüğüne işaret ediyor. Savaşın başlamasından bu yana navlundaki artış oranı yüzde 15'e dayandı. Özellikle Transpasifik hatlarında artış belirginleşirken, Asya-Avrupa hattında görece sınırlı bir yükseliş gözleniyor. Ancak armatörlerin açıkladığı yeni FAK

Alternatif pazar arayışı hızlandı

Yaşanan gelişmeler, ihracatçıyı yeni pazar arayışına itti. Türkiye Cumhuriyetler, Avrupa içi alternatif dağıtım kanalları ve farklı tedarik zinciri modelleri daha fazla konuşulmaya başlandı. Ancak her ürünün her pazarda karşılık bulamaması, bu geçişin sınırlayan önemli bir unsur olarak öne çıkıyor. Özellikle düşük marjlı sektörlerde alternatif pazar bulunsa bile artan lojistik maliyetleri rekabet gücünü zayıflatıyor. Buna karşılık bazı firmalar, krizi fırsata çevirecek hamleler de yapıyor. Krizin ilk günlerinde hammadde stoklayan şirketlerin maliyet avantajı yakaladığı ve önümüzdeki dönemde rekabete öne çıkabileceği ifade ediliyor.

ankara notları

Başkent gündeminde
öne çıkan başlıklar

Maruf BUZUGÜL
Hüseyin GÖKÇE
Canan SAKARYA
Mehmet KAYA
Besti KARALAR

177 borsa şirketinin yönetim kurulunda kadın yok

Ankara Sanayi Odası (ASO) Meclisi dün sıra dışı günlerinden birini daha yaşadı. Yanı başımızdaki savaş ve Türkiye ekonomisine etkilerinin ana gündem olduğu sırada, **ASO** Meclisi bu ağır konular yanında "Şirket yönetim kurullarında kadınlar neden daha az yer alıyor?" sorusunun tartışılmasına nitelikli zaman ayırdı. Bu konu sanayi duayenleri Fuat Tosyalı, Ahmet Dördüncü ve Yönetimde Kadın Derneği (YKKD) Eş Başkanı Ayşe Burçak Güven'in katıldığı özel oturumda ele alındı. Oturuma YKKD Eş Başkanı, Forbes kurucu ortağı Güven'in açıkladığı veriler damgavurdu.

Türkiye 146 ülke arasında 124. Sırada Güven'in paylaştığı bilgilere göre Borsa İstanbul'a kote şirketler arasında 177 şirketin yönetim kurullarında hiç kadın lider bulunmuyor. BİST100 şirketleri içinde kadın liderlerin oranı sadece %17,5. World Economic Forum's Global

Gender Gap Index raporuna göre Türkiye, 146 ülke arasında 124. sırada bulunuyor. Türkiye'nin durumunu Güven'in şu sözleri net bir şekilde ortaya koydu: "Önyargılarla başa çıkıyoruz. Türkiye'de erkekler potansiyelleriyle, kanıtla dikkatli başarıları ve yaptıklarıyla iş başına geliyorlar."

Fuat Tosyalı: Kadın beyin gücünü kullanabilmek önemli

YKKD Mentoru, Tosyalı Holding kurucusu ve yönetim kurulu başkanı duayen sanayici Fuat Tosyalı, "Grubumuzda kadın yöneticilerin sayısının artmasıyla toplantılarımız daha verimli olmaya başladı" tespitini paylaştı. Dünyada asıl rekabetin insan kaynaklarında olduğunu vurgulayan Tosyalı, "Üç kıtada üretim yapıyoruz. 21 ayrı ülkenin vatandaşlarıyla çalışıyoruz. Karar noktalarında kadın aklını, kadın beyin gücünü kullanmayı önemli buluyorum" dedi. YKKD'ye

mentor olarak katkı veren Tosyalı, kendi görevini "çok değerli kadın yönetim kurulu üyesi adaylarını yetiştirmek" olarak tanımladı.

Ahmet Dördüncü'den kadın işgücü vurgusu

Akkök Holding yönetim kurulu üyesi, YKKD Danışma Kurulu Üyesi ve mentoru Ahmet Dördüncü de Türkiye'de kadınların işgücüne katılımının çok düşük olduğunu hatırlatarak, kadın işgücünü nitelik ve nicelik yönünden artırmadan gelişmenin mümkün olmadığını söyledi. Dördüncü, "Kadınların getireceği teklifleri çok önemli ve değerli buluyorum" dedi.

Seyit Ardic: ASO'nun 7 müdüründen 5'i kadın

Yönetim Kurulunda Kadın Derneği'nin (YKKD) vizyonu öven **ASO** Başkanı **Seyit Ardic**, "Cumhuriyetimizin ilkelerine bağlı, Ata'mızın izinde, kadınların eşit

temsil edildiği güçlü bir Türkiye, hepimizin ortak hedefidir" dedi.

Ardic şunları söyledi: "Bugün Odamız personelinin yarısı kadınlardan oluşuyor. Daha da önemlisi, kadınların karar alma mekanizmalarında da güçlü şekilde yer almasını öncelikli görüyoruz. Odamızda görev yapan 7 müdürümüzden 5'inin kadın olması, bu yaklaşımımızın somut bir göstergesidir. Kurumsal yönetim araştırmaları, kadınların daha fazla sorumluluk üstlendiği yönetim ekiplerinde inovasyonun arttığını, kurumsal performansın yükseldiğini gösteriyor. Çünkü kadınların aklı, titizliği, vizyoner bakışı ve çözüm odaklı yaklaşımı, yönetim kalitesine son derece olumlu yansıyor ve başarı artırıyor."

Ardic, 63 yıllık oda tarihinde bir ilki gerçekleştirdiklerini, yönetim kurulunda ilk kez kadın üye olan Burcu Özbozkurt ile birlikte çalıştıklarını da hatırlattı.

Savaş; üretim bantlarını titreten dalgaya dönüştü

Savunma sanayiinde yakalanan ivmenin, daha geniş bir sanayi dönüşümü haline gelmesi gerektiğini söyleyen ASO Başkanı **Seyit Ardic**, “Artık güçlü ülke olmanın yolu, sadece sınırı korumaktan değil, üretim omurgasını da çelikleştirmekten geçiyor” dedi.

Ferit PARLAK
ferit.parlak@dunya.com

Ankara Sanayi Odası Başkanı (ASO) **Seyit Ardic**, “Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüşmüştür” dedi. Yılın ilk çeyreği geride kalırken küresel risk algısının daha da derinleştiğine işaret eden ASO Başkanı Ardic, “Hemen üstümüzdeki Rusya-Ukrayna savaşının ekonomik ve siyasi etkileri halen sürerken, şimdi de hemen aşağıımızda ABD ve İsrail’in İran’a saldırılarıyla başlayan, Körfez ülkelerine de yayılan ve çok daha geniş sonuçlar doğurabilecek yeni bir çatışma sarmalıyla karşı karşıyayız. Bu süreç sadece bölgesel güvenliği değil, enerji arz güvenliğini, ticaret yollarını ve küresel ekonomik dengeleri de sarsmaktadır” açıklamasını yaptı. Yaşanan durumun merkez bankalarının para politikalarını daha da karmaşık hale getirdiğine değinen Ardic, şöyle devam etti: “Sanayi açısından bakıldığında savaşların ekonomik karşılığı; daha pahalı enerji, daha pahalı lojistik, daha yüksek sigorta giderleridir. Bu da daha temkinli yatırım kararları ve daha zor bir dış ticaret iklimi demektir. Bu süreç tüm sektörleri farklı ölçüde olumsuz şekilde etkileyecektir.” **s02**

Güçlü savunma sınırda değil, fabrikalarda başlar

Artık meselenin yalnızca bir orduya sahip olmak değil; kendi uçağını, kendi İHA’sını, SİHA’sını ve tüm bileşenlerini içeren bağımsız bir savunma ekosistemini kurmak olduğunu kaydeden ASO Başkanı Seyit Ardic, güçlü savunmanın sınırda değil; fabrikalarda başladığını belirtti. Ardic, “Bugün cephe dediğimiz yerin bir ucu sınırda, diğer ucu üretim ve teknoloji üslerindedir” dedi.

"Güçlü savunma sınırda değil, fabrikalarda başlar"

Ankara Sanayi Odası Başkanı Seyit Ardic, savunma sanayindeki ivmenin, kritik sektörlerde de sağlanması gerektiğini söyledi. Güçlü savunmanın sınırda değil, fabrikalarda başladığını belirten Ardic, "Bugün cephe dediğimiz yerin bir ucu sınırda, diğer ucu üretim ve teknoloji üslerindedir" dedi.

Ferit PARLAK
ferit.parlak@dunya.com

Ankara Sanayi Odası Başkanı Seyit Ardic, güçlü savunmanın sadece sınırda değil, fabrikalarda başladığını altını çizdi. "Ordusu olmayan yurdu olmaz! Ama çağımızda yurdu korumak yalnızca silahaltında bir kuvvete sahip olmakla değil, o kuvveti çağın gereklerine göre besleyen teknolojiye, üretim gücüne, veri kapasitesine ve stratejik akla sahip olmakla mümkündür" diyen Ardic, "Ar-Ge Merkezlerinde, laboratuvarlarda, tersanelerde, uydur sistemlerinde, yazılım altyapısında ve siber alanda inşa edilir. Bugün cephe dediğimiz yerin bir ucu sınırda, diğer ucu üretim ve teknoloji üslerindedir" ifadelerini kullandı.

Artık meselenin yalnızca bir orduya sahip olmak değil; kendi uçağını, kendi İHA'sını, SİHA'sını, hava savunma sistemini, radarını, elektronik harp kabiliyetini, roketini, füzesini, yazılımını ve kritik bileşenlerini geliştirebilen bağımsız bir savunma ekosistemini kurmak olduğunu kaydeden Ardic, "İçinden geçtiğimiz dönem bize bir kez daha göstermektedir ki yeni dünyada ekonomik güç ile stratejik güvenlik artık birbirinden ayrı düşünülemez. Üretim gücü zayıf olan, kritik teknolojilerde dışa bağımlı kalan, enerji ve lojistik şoklarına karşı hazırlıksız yakalanan ekonomilerin ayakta kalması giderek zorlaşmaktadır" diye konuştu.

"Üretim omurgası çeşitlendirilmeli"

Savunma sanayiinde yakalanan ivmenin, daha geniş bir sanayi dönüşümüne yayılması zorunluluğunu vurgulayan Ardic, "Tarımdan enerjiye kritik sektörlerde ve teknolojilerde derinleşmeli, yerli üretim kabiliyetini artırmalı ve sanayimizi küresel şoklara karşı daha dayanıklı hale getirmeliyiz. Çünkü artık güçlü ülke olmamız yolu, sadece sınırlı korumaktan değil, üretim omurgasını da geliştirmekten geçiyor" açıklaması yaptı.

Ardic, "Dünya ekonomisinin gündemini üretim, ticaret ve büyüme değil; artan jeopolitik gerilimler ve çatışmalar belirliyor.

Bugün dünya ekonomisinin kaderi artık yalnızca rakamlarla yazılmıyor; çatışma süreçleriyle ve çoğu zaman akıl ve diplomasinin uzağında alınan kararların yarattığı belirsizliklerle yazılıyor. Küresel ekonomi artık sadece piyasaların değil, fay hatlarının da diliyle konuşuyor" şeklinde konuştu.

"Üretim tarafında sağlıklı bir görüntü yok"

2025 yılında Türkiye ekonomisinin beklentilere paralel olarak yüzde 3,6 büyüdüğünün altını çizen Ardic, "Yılın son çeyreğinde gerçekleşen yüzde 3,4'lük büyüme ise, küresel belirsizliklere rağmen ekonomimizin dayanıklılığını gösteriyor. Ancak burada asıl üzerinde durulması gereken husus, büyümenin hızı değil, niteliğidir" dedi. Ardic sözlerini şöyle sürdürdü: "Rakamlar ilk bakışta olumlu görünse de, yakından baktığımızda üretim tarafında çok sağlıklı bir görüntü ile karşı karşıya olmadığımızı görüyoruz. Tarım sektörü yüzde 8,8 daralırken, sanayi yüzde 2,9 ile manşet büyümenin altında kaldı. Daha da önemlisi, son beş yılda sanayinin milli gelir içindeki payı yüzde 26,1'den yüzde 18'e geriledi. Yani sanayinin payı 2021'den bu yana 8 puanın üzerinde daraldı. Tarımın milli gelir içindeki payı ise aynı dönemde yüzde 5,7'den yüzde 5'e düştü. Bu tablo, üretim kapasitesinin güç kazanmadığını, aksine arz tarafındaki zayıflamanın giderek derinleştiğini ortaya koymaktadır." dedi.

"Fiyat istikrarını zorlaştıran büyüme"

Tüketim ve yatırımların güçlü bir seyir izlerken, net dış ticaretin ise büyümeyi aşıya çeken bir unsur haline geldiğini vurgulayan Ardic, "Bu durum, üretim kapasitesiyle yeterince desteklenmeyen, dış denge üzerinde baskı oluşturan ve fiyat istikrarını zorlaştıran bir büyüme yapısına işaret etmektedir. Üstelik yatırımlardaki hızlanmanın önemli bir bölümü de sanayi kaynaklı kapasite artışından daha çok, inşaat sektöründe deprem in de etkisiyle kaydedilen yüzde 10,8'lik büyümeden kaynaklanmaktadır. Yani ekonomide rakam büyürken, üretimin omurgası aynı ölçüde güçlenmemektedir" değerlendirmesinde bulundu.

"Arz güçlenmezse, enflasyonla mücadele zor"

Arz kapasitesinin yeterince güçlendirilemediği bir ekonomide, makroekonomik dengelenmenin kalıcı biçimde sağlanmasının da, enflasyonla etkili ve gerçekçi bir mücadele yürütülmesinin de mümkün olmadığını dile getiren Ardic, "Tarım zayıflıyor, sanayi istenen ölçüde büyümüyor ve üretim kapasitesi yeterince genişlemiyorsa, yalnızca talebi baskılayarak kalıcı fiyat istikrarı sağlanamaz" diye konuştu. Ardic şunları söyledi:

"Mesele yalnızca para politikası meselesi değildir. Mesele üretimdir, verimlilik, tarımda ve sanayide arz kapasitesini yeniden güçlendirmektir. Arz yönünü güçlendirmeden ne kaliteli büyümeden, ne de kalıcı refah artışından söz edemeyiz. Gerçekçi ve sürdürülebilir bir enflasyonla mücadelenin yolu; üretimi, sanayiye, tarımı ve verimliliği merkeze alan bir büyüme anlayışından geçmektedir." Şubat ayı verilerinin, enflasyonla mücadelede risklerin arttığını gösterdiğine dikkat çeken Ardic, "Özellikle gıda fiyatlarındaki sert artışlar ve savaş kaynaklı petrol şokunun oluşturduğu maliyet baskısı, enflasyon görünümünü daha kırılgan hale getirmektedir. Nitekim Şubat ayı enflasyonu yıllık yüzde 31,53'e yükselirken, gıda ve alkolsüz içeceklerde yıllık yüzde 36,44, aylık ise yüzde 6,89 artmıştır. Merkez Bankası da yıllık enflasyondaki yükselişte gıda grubunun belirleyici rol oynadığına özellikle işaret etmiştir" diye konuştu.

"Kurla enflasyonu değil rekabet gücünü baskılıyoruz"

Ardic, "Kur baskısıyla enflasyonu düşürmeye dayalı yaklaşım, enflasyonu istenilen seviyeye düşürmediği gibi sanayimizin rekabet gücünü önemli ölçüde zayıflatmıştır. Verimliliği artıran yapısal reformlar ve sürdürülebilir ekonomi politikaları olmadan kalıcı toparlanma mümkün değildir. Üretimi ve yatırımı yeniden ayağa kaldıracak bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Çünkü Türkiye'nin sürdürülebilir büyümesi; tüketimden değil, üretimden geçmektedir. Sanayi sektöründe çalışan sayısı yıllık bazda yüzde 3,5 azaldı. Sanayide bir yıl içinde 174 bin kişi istihdamdan çıktı. Bu tablo bize çok net bir şey söylüyor:

"Savaş, üretim bantlarını titreten dalgaya dönüştü"

ASO Başkanı Ardic, yatırım, ihracat, finansman ve sanayi üretimini konuşurken; aynı zamanda savaşların, belirsizliklerin ve krizlerin ekonomik sonuçlarını da değerlendirmek zorunda kaldıklarını vurguladı. Ardic, "Yılın ilk çeyreğini geride bırakırken küresel risk algısı daha da derinleşiyor. Hemen üstümüzdeki Rusya-Ukrayna savaşının ekonomik ve siyasi etkileri halen sürerken, şimdi de hemen aşığımızda ABD ve İsrail'in İran'a saldırılarıyla başlayan, Körfez ülkelerine de yayılan ve çok daha geniş sonuçlar doğurabilecek yeni bir çatışma sarmalıyla karşı karşıyayız. Bu süreç sadece bölgesel güvenliği değil, enerji arz güvenliğini, ticaret yollarını ve küresel ekonomik dengeleri de sarsmaktadır" şeklinde konuştu. Enerji fiyatlarında yaşanan hızlı yükselişin, küresel enflasyon baskısını yeniden artırabileceği bir gelişme olduğuna değinen Ardic, "Bu durum merkez bankalarının para politikalarını daha da karmaşık hale getirirken, sanayi açısından bakıldığında savaşların ekonomik karşılığı; daha pahalı enerji, daha pahalı lojistik, daha yüksek sigorta giderleridir. Bu da daha temkinli yatırım kararları ve daha zor bir dış ticaret iklimi demektir. Bu süreç tüm sektörleri farklı ölçüde olumsuz şekilde etkileyecektir. Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüşmüştür" dedi.

yor: Sorun geçici değil, yapısal" ifadelerini kullandı. Yüksek gıda enflasyonu yalnızca geçici don olayları ya da kuraklıkla açıklanamayacağını, asıl sorun daha derinde olduğunu vurgulayan Ardic, "Tarım sektörümüz uzun süredir yüksek girdi maliyetleri, düşük verimlilik, plansız üretim, sulama altyapısındaki yetersizlikler, küçük ölçekli işletme yapıları ve tedarik zincirindeki aksaklıklar gibi yapısal sorunlarla karşı karşıyadır" dedi. Tarım politikalarının bütüncül bir anlayışla ele alınması ve üretimin daha planlı hale getirilmesinin kaçınılmaz olduğunu ifade ederek, "Bu noktada hem üreticiyi hem sanayiciyi hem de tüketiciyi koruyan ve kazandıran "sözleşmeli tarım modelinin" yaygınlaştırılması gerektiğini düşünüyorum. Devlet güvencesi ve güçlü bir koordinasyonla hayata geçirilecek bu model, piyasada öngörülebilirliği artıracak, arz güvenliğini güçlendirecek ve fiyat istikrarına katkı sağlayacaktır" diye konuştu.

SAVUNMA SANAYİİ İVMESİ GENEL DÖNÜŞÜME YAYILMALI

ANKARA Sanayi Odası (ASO) mart ayı meclis toplantısı, oda binasında gerçekleştirildi. Gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulunan ASO Başkanı **Seyit Ardıç**, son jeopolitik gelişmelerin, başka bir gerçeği daha gün yüzüne çıkardığına işaret ederek güçlü savunma sanayisinin bir zorunluluk olduğunu bildirdi. Ardıç, savunma sanayisinin yalnızca güvenliğin değil, aynı zamanda ekonomik ve teknolojik bağımsızlığın da en güçlü taşıyıcısı olduğunu belirterek, şunları kaydetti: "Savunma sanayisinde elde edilen her kabiliyet, diğer sektörlerin teknoloji seviyesini de yukarı taşır. Çağımızda yurdu korumak yalnızca silah altında bir kuvvete sahip olmakla değil, o kuvveti çağın gereklerine göre besleyen teknolojiye, üretim gücüne, veri kapasitesine ve stra-

tejik akla sahip olmakla mümkündür. Savunma teknolojisinde bağımsız olmayanın geleceği olmaz. Ülkemizin son yıllarda savunma sanayisinde yerli ve milli teknolojilerle yakaladığı ivme, bu alandaki kararlılığımızın en somut göstergesidir. Savunma sanayisinde yakalanan ivmenin daha geniş sanayi dönüşümüne yayılması gerekmektedir."

■ AA-İHA

ASO Başkanı Ardıç'tan sanayi ve tarımda zayıflama uyarısı

YUSUF TUNÇER / ANKARA

ANKARA Sanayi Odası'nın aylık Meclis Toplantısı'nda konuşan **ASO** Başkanı **Seyit Ardıç**, üretim, tarım ve sanayideki zayıflamanın enflasyonla mücadeleyi zorlaştırdığını vurguladı.

ABD ve İsrail'in İran'a saldırısıyla başlayan bölgesel gerilimin ekonomik sonuçlarına değinen Ardıç, "Enerji ithalatçısı bir ülke olarak petrol ve doğal gaz fiyatlarındaki her yükseliş, cari denge, enflasyon ve üretim maliyetlerimiz üzerinde baskı oluşturuyor. Biz sanayiciler için enerji faturası yalnızca bir maliyet kalemi değil, rekabet gücümüzü doğrudan etkileyen stratejik bir değişken. Özellikle ihracat pazarlarında talebin yavaşladığı, finansmana erişimin zorlaştığı bir dönemde, enerji kaynaklı yeni şoklar üretim planlamasını daha da zorlaştırıyor." ifadelerini kullandı.

'ÜRETİM TARAFINDA SAĞLIKLI GÖRÜNTÜ YOK'

3,6 olarak açıklanan 2025 büyüme verilerini yorumlayan Ardıç, büyümenin hızından çok niteliğine odaklanılması gerektiğini

belirterek, "Rakamlar ilk bakışta olumlu görünse de tabloya yakından bakıldığında üretim tarafında sağlıklı bir görünüm yok. Tarım sektörü yüzde 8,8 daralırken, sanayi yüzde 2,9 ile manşet büyümenin altında kaldı. Son beş yılda sanayinin milli gelir içindeki payı yüzde 26,1'den yüzde 18'e geriledi." dedi.

'GIDA ENFLASYONU DON YA DA KURAKLIKLA AÇIKLANAMAZ'

Tarım sektöründeki yapısal sorunlara dikkat çeken Ardıç, "Yüksek gıda enflasyonu yalnızca geçici don olayları ya da kuraklıkla açıklanamaz. Asıl sorun daha derinde. Tarım sektörü uzun süredir yüksek girdi maliyetleri, düşük verimlilik, plansız üretim, yetersiz sulama altyapısı ve tedarik zinciri aksaklıklarıyla karşı karşıya." görüşünü dile getirdi.

Çözüm önerilerini sıralayan Ardıç, "Üreticiyi, sanayiciyi ve tüketiciyi birlikte koruyan sözleşmeli tarım modelinin yaygınlaştırılması gerekiyor." çağrısında bulundu.

Tarımda planlamanın önemine işaret eden Ardıç, "Havza Bazlı Üretim ve Destekleme Modeli'nin zorunlu ve etkin uygulanması büyük önem taşıyor." derken, Hal Yasası'nın da gecikmeden çıkarılması gerektiğini kaydetti.

Sanayi üretimine ilişkin verileri aktaran Ardıç, şu tabloya dikkat çekti: "Sanayi üretim endeksi Ocak ayında hem aylık hem yıllık bazda geriledi ve 11 ay sonra yeniden 100'ün altına indi. İmalat sanayi yıllık bazda yüzde 2,5 daraldı. Son dört yılda ortalama artış ise yüzde 2,2'de kaldı. Ara malı, sermaye malı, tekstil, kimya ve ana metal gibi temel sektörlerde üretim gücü kaybı yaşanıyor."

SAVAŞ ÜRETİM BANTLARINI TİTRETİYOR

ANKARA SANAYİ ODASI

Enerji fiyatlarındaki artışın sanayiye yüksek maliyetler getirdiğini vurgulayan Ardic, güçlü savunma sanayinin ekonomik bağımsızlık için kritik olduğunu söyledi.

ASO Başkanı **Seyit Ardic**, küresel ekonominin artık üretimden çok jeopolitik gerilimlerle şekillendiğini belirterek, "Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştü" dedi.

ANKARA (İHA) - Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic, mart ayı meclis toplantısında yaptığı konuşmada, "Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştü" dedi.

ASO mart ayı meclis toplantısı, Başkan **Seyit Ardic**'in katılımıyla gerçekleştirildi. Toplantının açılışında konuşan Başkan Ardic, hem küresel ekonomik gelişmeleri hem de Türkiye ekonomisindeki son durumu değerlendirdi. Ardic, konuşmasında Katar'da gerçekleştirilen eğitim faaliyeti sırasında meydana gelen helikopter ve Ağrı'daki trafik kazasında şehit olan askerleri de anarak başsağlığı diledi.

Dünya ekonomisinde üretim ve büyüme yerine artık jeopolitik gerilimlerin belirleyici olduğuna dikkat çeken Ardic, "Üzülerek söylemeliyim ki son dönemlerde dünya ekonomisinin gündemini üretim, ticaret ve büyüme değil, artan jeopolitik gerilimler ve çatışmalar belirliyor. Bugün dünya ekonomisinin kaderi artık yalnızca rakamlarla yazılmıyor, çatışma süreçleriyle ve çoğu zaman akıl ve diplomasinin uzağında alınan kararların oluşturduğu belirsizliklerle yazılıyor. Küresel ekonomi artık sadece piyasaların değil, fay hatlarının da diliyle konuşuyor. Bu nedenle yatırım,

ihracat, finansman ve sanayi üretimini konuşurken, aynı zamanda savaşların, belirsizliklerin ve krizlerin ekonomik sonuçlarını da değerlendirmek zorunda kalıyoruz. Yılın ilk çeyreğini geride bırakırken küresel risk algısı daha da derinleşiyor. Hemen üstümüzdeki Rusya-Ukrayna savaşının ekonomik ve siyasi etkileri halen sürerken, şimdi de hemen aşağıımızda ABD ve İsrail'in İran'a saldırılarıyla başlayan, Körfez ülkelerine de yayılan ve çok daha geniş sonuçlar doğurabilecek yeni bir çatışma sarmalıyla karşı karşıyayız" dedi.

"SAVAŞ DALGAYA DÖNÜŞTÜ"

Son dönemde artan çatışmaların enerji fiyatlarını yükselttiğini belirten Ardic, "Enerji fiyatlarında yaşanan hızlı yükseliş, küresel enflasyon baskısını yeniden arttıracak bir gelişmedir. Bu durum merkez bankalarının para politikalarını daha da karmaşık hale getirirken, sanayi açısından bakıldığında savaşların ekonomik karşılığı, daha pahalı enerji, daha pahalı lojistik, daha yüksek sigorta giderleridir. Bu da daha temkinli yatırım kararları ve daha zor bir dış ticaret iklimi demektir. Bu süreç tüm sektörleri farklı ölçüde olumsuz şekilde etkileyecektir. Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüşmüştür" diye konuştu.

05 > YURDU KORUMAK TEKNOLOJİ VE ÜRETİM GÜCÜYLE MÜMKÜN

Savunma teknolojisinde bağımsızlık vurgusu

ASO'nun mart ayı meclis toplantısında konuşan Seyit Ardıc yılın ilk çeyreğinde küresel risk algısının derinleştiğini belirtti. ABD' ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarıyla tetiklenen çatışma sarmalının sadece bölgesel güvenliği değil enerji arzını ve küresel ekonomik dengeleri sarstığını ifade eden Ardıc enerji fiyatlarındaki artışın enflasyon baskısını yükselttiğini dile getirdi. Petrol ve doğal gaz fiyatlarındaki her yükselişin Türkiye'nin cari dengesi ve üretim maliyetleri üzerinde baskı kurduğunu hatırlatan Ardıc sanayiciler için enerji faturasının rekabet gücünü doğrudan etkileyen stratejik bir değişken olduğunu aktardı. Son jeopolitik gelişmelerin güçlü bir savunma sanayisinin zorunluluk olduğunu kanıtladığını söyleyen Ardıc bu sektörün ekonomik ve teknolojik bağımsızlığın en güçlü taşıyıcısı olduğunu bildirdi. Savunma sanayisinde elde edilen her kabiliyetin diğer sektörlerin teknoloji seviyesini yukarı taşıdığını ifade eden Ardıc çağın gereklerine göre beslenen teknoloji üretim gücü ve veri kapasitesinin önemine değindi. Savunma teknolojisinde bağımsız olmanın geleceği olmayacağını vurgulayan Ardıc Türkiye'nin yerli ve milli projelerle yakaladığı ivmenin daha geniş sanayi dönüşümüne yayılması gerektiğini belirtti. Türkiye ekonomisinin geçen yıl beklentiler dahilinde yüzde 3,6 büyüdüğünü anımsatan Ardıc enflasyonla mücadelenin üretimi sanayiye ve tarımı merkeze alan bir büyüme anlayışıyla mümkün olduğunu kaydetti. Şubat ayı verilerinin enflasyonla mücadelede risklerin arttığını gösterdiğini dile getiren Ardıc gıda fiyatlarındaki sert artışlar ve petrol şokunun maliyet baskısını yükselttiğini söyledi. Tarım sektöründeki düşük verimlilik ve plansız üretim gibi yapısal sorunlara dikkat çeken ASO Başkanı üreticiyi ve tüketiciyi koruyan yeni bir hal düzenlemesinin vakit kaybetmeden hayata geçirilmesi gerektiğini ifade etti.

Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştü

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic, mart ayı meclis toplantısında yaptığı konuşmada, "Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştü" dedi.

ASO mart ayı meclis toplantısı, Başkan Seyit Ardic'in katılımıyla gerçekleştirildi. Toplantının açılışında konuşan Başkan Ardic, hem küresel ekonomik gelişmeleri hem de Türkiye ekonomisindeki son durumu değerlendirdi. Ardic, konuşmasında Katar'da gerçekleştirilen eğitim faaliyeti sırasında meydana gelen helikopter ve Ağrı'daki trafik kazasında şehit olan askerleri de anarak başsağlığı diledi.

"Son dönemlerde dünya ekonomisini jeopolitik gerilimler ve çatışmalar belirliyor"

Dünya ekonomisinde üretim ve büyüme yerine artık jeopolitik gerilimlerin belirleyici olduğuna dikkat çeken Ardic, "Üzülerek söylemeliyim ki son dönemlerde dünya ekonomisinin gündemini üretim, ticaret ve büyüme değil, artan jeopolitik gerilimler ve çatışmalar belirliyor. Bugün dünya ekonomisinin kaderi artık yalnızca rakamlarla yazılmıyor, çatışma süreçleriyle ve çoğu zaman akıl ve diplomasi-nin uzağında alınan kararların oluşturduğu belirsizliklerle yazılıyor. Küresel ekonomi artık sadece piyasaların değil, fay hatlarının da di-liyle konuşuyor. Bu nedenle yatırım, ihracat, fi-nansman ve sanayi üretimini konuşurken, aynı zamanda savaşların, belirsizliklerin ve krizle-rin ekonomik sonuçlarını da değerlendirmek zorunda kalıyoruz. Yılın ilk çeyreğini geride bi-rakırken küresel risk algısı daha da derinleşiyor. Hemen üstümüzdeki Rusya-Ukrayna savaşının ekonomik ve siyasi etkileri halen sü-rerken, şimdi de hemen aşağıımızda ABD ve İs-ra'il'in İran'a saldırılarıyla başlayan, Körfez ülkelerine de yayılan ve çok daha geniş sonuç-lar doğurabilecek yeni bir çatışma sarmalıyla karşı karşıyayız" dedi.

"Savaş artık sadece sınır hattını değil, üre-tim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştü"

Son dönemde artan çatışmaların enerji fi-yatlarını yükselttiğini belirten Ardic, "Enerji fi-yatlarında yaşanan hızlı yükseliş, küresel enflasyon baskısını yeniden artırabilecek bir gelişmedir. Bu durum merkez bankalarının para politikalarını daha da karmaşık hale getirirken, sanayi açısından bakıldığında savaşların eko-nomik karşılığı, daha pahalı enerji, daha pahalı lojistik, daha yüksek sigorta giderleridir. Bu da daha temkinli yatırım kararları ve daha zor bir dış ticaret iklimi demektir. Bu süreç tüm sek-törleri farklı ölçüde olumsuz şekilde etkileye-cek. Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dö-nüşmüştür" diye konuştu.

"Savunma sanayii yalnızca güvenliğimi-zin değil, ekonomik bağımsızlığımızın da temelidir"

Türkiye açısından gelişmelerin hem risk hem de zorunluluk barındırdığını kaydeden Ardic, enerji fiyatlarındaki artışın cari denge ve enflasyon üzerinde baskı oluşturduğunu söy-le-di. Ardic ayrıca güçlü bir savunma sanayinin önemine de vurgu yaparak, "Savunma sanayii yalnızca güvenliğimizin değil, ekonomik ba-ğımsızlığımızın da temelidir" ifadelerini kul-landı.

"Ordusu olmayanın yurdu olmaz"

Yurdu korumanın yalnızca silah altında bir kuvvetle olmadığını belirten Ardic, "Çağımızda yurdu korumak yalnızca silah altında bir kuv-vete sahip olmakla değil, o kuvveti çağın gere-eklerine göre besleyen teknolojiye, üretim gücüne, veri kapasitesine ve stratejik akla sahip olmakla mümkündür. Bugün güçlü savunma sadece sınırdan değil, fabrikada başlar. Ar-Ge Merkezlerinde, laboratuvarlarda, tersanelerde, uydular sistemlerinde, yazılım altyapısında ve siber alanda inşa edilir. Bugün cephe dediğimiz yerin bir ucu sınırdan, diğer ucu üretim ve tek-noloji üslerindedir. Artık mesele yalnızca bir orduya sahip olmak değil, kendi uçağını, kendi İHA'sını, SİHA'sını, hava savunma sistemini, radarını, elektronik harp kabiliyetini, roketini, füzesini, yazılımını ve kritik bileşenlerini geliştirebilen bağımsız bir savunma ekosistemi kur-maktır. Ordusu olmayanın yurdu olmaz. Ama şunu da unutmayalım, Savunma teknolojisinde bağımsız olmayanın geleceği olmaz" ifadelerini kullandı.

"Mesele yalnızca para politikası değildir"

Tarımın zayıfladığını ve sanayinin de iste-nen ölçüde büyümediğini savunan Ardic, "Arz kapasitesinin yeterince güçlendirilemediği bir ekonomide, makroekonomik dengelemenin kalıcı biçimde sağlanması da, enflasyonla etkili ve gerçekçi bir mücadele yürütülmesi de müm-kün değildir. Tarım zayıflıyor, sanayi istenen ölçüde büyümüyor ve üretim kapasitesi yete-rince genişlemiyorsa, yalnızca talebi baskılaya-rak kalıcı fiyat istikrarı sağlanamaz. Çünkü mesele yalnızca para politikası meselesi de-ğildir. Mesele üretimidir, verimlilik, tarımda ve sanayide arz kapasitesini yeniden güçlendir-mektir. Arz yönünü güçlendirmeden ne kaliteli büyümekten, ne de kalıcı refah artışından söz edemeyiz. Gerçekçi ve sürdürülebilir bir en-flasyonla mücadelelerin yolu, üretimi, sanayi-yi, tarımı ve verimliliği merkeze alan bir büyüme anlayışından geçmektedir" diye konuştu.

"Personellerimizin yansı kadınlarından oluşuyor"

Ardic, Kadınların üretim ve yönetimde daha fazla yer almasının sürdürülebilir kal-kınma açısından önemli olduğunu belirterek şu şekilde konuştu:

"Kadınların üretimde, yönetimde ve giri-şimcilikte daha güçlü şekilde yer alması, yal-nızca toplumsal bir gereklilik değil, aynı zamanda sürdürülebilir kalkınmanın da temel şartlarından biridir. **Ankara Sanayi Odası** ola-rak biz de bu anlayışı sözde değil, uygulamada hayata geçirmeye büyük önem veriyoruz. Bugün Odamız personelinin yansı kadınların oluşuyor. Odamızda görev yapan 7 müdürü-müzden 5'inin kadın olması, bu yaklaşımımı-zın somut bir göstergesidir. Kurumsal yönetim araştırmaları, kadınların daha fazla sorumlu-luk üstlendiği yönetim ekiplerinde inovasyonun arttığını, kurumsal performansın yükseldiğini gösteriyor. Çünkü kadınların aklı, titizliği, vizyoner bakışı ve çözüm odaklı yak-laşımı, yönetim kalitesine son derece olumlu yansıyor ve başarı arıyor. Biz de Odamızda bu olumlu sonuca ulaşmanın haklı gururunu ya-şıyoruz."

Kaynak: İHA

ASO BAŞKANI ARDIÇ: "SAVAŞ ARTIK SADECE SINIR HATTINI DEĞİL, ÜRETİM BANTLARINI DA TİTRETEN BİR DALGAYA DÖNÜŞTÜ"

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı **Seyit Ardic**, mart ayı meclis toplantısında yaptığı konuşmada, "Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştü" dedi.

ASO mart ayı meclis toplantısı, Başkan **Seyit Ardic**'in katılımıyla gerçekleştirildi. Toplantının açılışında konuşan Başkan Ardic, hem küresel ekonomik gelişmeleri hem de Türkiye ekonomisindeki son durumu değerlendirdi. Ardic, konuşmasında Katar'da gerçekleştirilen eğitim faaliyeti sırasında meydana gelen helikopter ve Ağrı'daki trafik kazasında şehit olan askerleri de anarak başsağlığı diledi.

"Son dönemlerde dünya ekonomisini jeopolitik gerilimler ve çatışmalar belirliyor"

Dünya ekonomisinde üretim ve büyüme yerine artık jeopolitik gerilimlerin belirleyici olduğuna dikkat çeken Ardic, "Üzülerek söylemeliyim ki son dönemlerde dünya ekonomisinin gündemini üretim, ticaret ve büyüme değil, artan jeopolitik gerilimler ve çatışmalar belirliyor. Bugün dünya ekonomisinin kaderi artık yalnızca rakamlarla yazılmıyor, çatışma süreçleriyle ve çoğu zaman akıl ve diplomasiyi uzağında alınan kararların oluşturduğu belirsizliklerle yazılıyor. Küresel ekonomi artık sadece piyasaların değil, fay hatlarının da diliyle konuşuyor. Bu nedenle yatırım, ihracat, finansman ve sanayi üretimini konuşurken, aynı zamanda savaşların, belirsizliklerin ve krizlerin ekonomik sonuçlarını da değerlendirmek zorunda kalıyoruz. Yılın ilk çeyreğini geride bırakırken küresel risk algısı daha da derinleşiyor. Hemen üstümüzdeki Rusya-Ukrayna savaşının ekonomik ve siyasi etkileri halen sürerken, şimdi de hemen aşağıımızda ABD ve İsrail'in İran'a saldırılarıyla başlayan, Körfez ülkelerine de yayılan ve çok daha geniş sonuçlar doğurabilecek yeni bir çatışma sarmalıyla karşı karşıyayız" dedi.

"Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştü"

Son dönemde artan çatışmaların enerji fiyatlarını yükselttiğini belirten Ardic, "Enerji fiyatlarında yaşanan hızlı yükseliş, küresel enflasyon baskısını yeniden artırabilecek bir gelişmedir. Bu durum merkez bankalarının para politikalarını daha da karmaşık hale getirirken, sanayi açısından bakıldığında savaşların ekonomik karşılığı, daha pahalı enerji, daha pahalı lojistik, daha yüksek sigorta giderleridir. Bu da daha temkinli yatırım kararları ve daha zor bir dış ticaret iklimi demektir. Bu süreç tüm sektörleri farklı ölçüde olumsuz şekilde etkileyecektir. Savaş artık sadece sınır hattını değil, üretim bantlarını da titreten bir dalgaya dönüştürüyor" diye konuştu.